

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms
Lietuvos Respublikos Vyriausiajai rinkimų
komisijai

2014-02-19 Nr. (32-42-31-1)-RM-2233
| Nr.

Kopijos:
Paslaugų mokesčių mokėtojams departamentui
Mokesčių informacijos departamentui
Kontrolės departamentui

DĖL GYVENTOJŲ, KETINANČIŲ SUTEIKTI AUKĄ POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIAMS AR DALYVAUTI ARTĖJANČIUOSE RINKIMUOSE, TURTO IR PAJAMŲ DEKLARAVIMO TVARKOS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), atsižvelgdama į artėjančius Lietuvos Respublikos Prezidento ir Europos Parlamento narių nuo Lietuvos Respublikos rinkimus, teikia paaiškinimą dėl rinkimuose dalyvauti ketinančių gyventojų ir jų šeimų narių, taip pat gyventojų, ketinančių suteikti auką savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams, turto ir pajamų deklaravimo tvarkos.

1. Kas privalo deklaruoti turtą?

1.1. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme (toliau - GTDĮ) nustatyta, kad kandidatai į valstybės politikus, jų šeimų nariai, kandidatai į Europos Parlamento narius, renkamus nuo Lietuvos Respublikos, ir jų šeimų nariai privalo deklaruoti turtą GTDĮ nustatyta tvarka. Pareiga deklaruoti turtą šiems asmenims (įskaitant šeimų narius) atsiranda tuo atveju, jeigu jie yra laikomi nuolatiniais Lietuvos gyventojais. Be to, šie gyventojai turi deklaruoti ir pajamas, tačiau ne pagal GTDĮ, o pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą (toliau - GPMĮ).

1.2. Savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams aukojančius gyventojus GTDĮ įpareigoja deklaruoti turtą (įskaitant ir gautas pajamas) neatsižvelgiant į tai, ar jie laikomi nuolatiniais ar nenuolatiniais Lietuvos gyventojais, o jų šeimų narius tuo atveju, jeigu jie yra laikomi nuolatiniais Lietuvos gyventojais.

Įšimtis nustatyta tiems gyventojams, kurių auka (aukų suma) vienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui per politinę kampaniją neviršija 40 litų. Pareiga deklaruoti turtą ir pajamas tokiu atveju neatsiranda.

2. Kurio laikotarpio turtas deklaruojamas?

Į valstybės politikus ar į Europos Parlamento narius 2014 m. kandidatuojantys gyventojai ar savarankišką politinės kampanijos dalyvį 2014 m. įvyksiančiuose rinkimuose paremti ketinantys gyventojai (šeimų nariai) turi deklaruoti 2013 m. gruodžio 31 d. turėtą turtą ir 2013 m. gautas pajamas.

Deklaruojamas kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais gyventojas kandidatuoja į valstybės politikus ar Europos Parlamentą, arba aukoja savarankiškam politinės kampanijos dalyviui, gruodžio 31 d. turėtas turtas ir tų metų pajamos.

3. Kokį turtą privaloma deklaruoti?

- nekilnojamąjį turtą, įskaitant nebaigtą statyti statinį,
- kilnojamąjį turtą, jeigu šios rūšies turtui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija,

- pinigines lėšas, turimas kredito įstaigose ir ne jose, jeigu jų bendra suma didesnė kaip 5 tūkst. litų,
- pasiskolintas ir nesugrąžintas lėšas, jeigu jų bendra suma didesnė kaip 5 tūkst. litų,
- paskolintas ir nesugrąžintas lėšas, jeigu jų bendra suma didesnė kaip 5 tūkst. litų,
- meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė didesnė kaip 5 tūkst. litų,
- vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė didesnė kaip 5 tūkst. litų.

4. Iki kada privalu deklaruoti?

4.1. Pretendentai būti kandidatu Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose ar Europos Parlamento rinkimuose bei jų šeimų nariai turta ir pajamas deklaruoti privalo nelaukdami rinkimų tvarką reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyto pareiškinių dokumentų pateikimo termino pabaigos, nes jiems dar turi būti parengiami turto deklaracijos ir pajamų deklaracijos pagrindinių duomenų išrašai. Pareiškinių dokumentų pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai terminai baigiasi: Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose - š. m. kovo 27 d., o Europos Parlamento rinkimuose - š. m. balandžio 10 d.

4.2. Auką politinės kampanijos dalyviui suteikti ketinantys gyventojai bei jų šeimų nariai turta ir pajamas turi deklaruoti likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki aukos suteikimo.

5. Kokioje deklaracijos formoje deklaruojamas turtas?

Gyventojų turtui deklaruoti yra skirta Metinės gyventojų (šeimų) turto deklaracijos FR0001 forma (toliau - ir FR0001 forma), nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2014 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. VA-3.

5.1. Gyventojai, kandidatuojantys į Europos Parlamentą, kaip priešastį, dėl kurios teikiama FR0001 forma, turi nurodyti 601 kodą, jų šeimų nariai - 688 kodą, pretendentai į kandidatus Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose - 602 kodą, o jų šeimų nariai - 688 kodą.

Kaip tai nustatyta GTDĮ 6 straipsnio 1 dalyje, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų į valstybės politikus ar į Europos Parlamentą kandidatuojantiems gyventojams ir jų šeimų nariams turi būti išduodami Vyriausiosios rinkimų komisijos 2012 m. balandžio 17 d. sprendimu Nr. Sp-40 patvirtintos formos Metinės gyventojų (šeimų) turto deklaracijos FR0001 formos pagrindinių duomenų išrašai.

5.2. Gyventojai, aukojantys savarankiškam politinės kampanijos dalyviui, ir jų šeimų nariai kaip priešastį, dėl kurios teikiama FR0001 forma, turi nurodyti 803 kodą.

6. Kaip deklaruoti pajamas kandidatuojant į Europos Parlamentą ar Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose?

Nuolatiniais Lietuvos gyventojais laikomi asmenys, kandidatuojantys į Europos Parlamentą ar Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose 2014 m., ir jų šeimų nariai 2013 m. gautas pajamas deklaruoti privalo GPMĮ nustatyta tvarka mokesčių administratoriui pateikdami 2013 m. mokestinio laikotarpio Metinę pajamų deklaraciją (GPM308 formos 02 versiją, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2013 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. VA-77.

Š. m. kovo mėn. viduryje Valstybinė mokesčių inspekcija planuoja Elektroninėje deklaravimo sistemoje pateikti gyventojams pagal trečiųjų asmenų duomenis suformuotas pažymas apie gyventojų pajamas ir išlaidas bei preliminarias pajamų deklaracijas. Tačiau gyventojai jau dabar gali kreiptis į bet kurią apskrities valstybinę mokesčių inspekciją ir gauti duomenis apie pajamas, mokestį išskaičiuojančio asmens išskaičiuotą, savo ar kito asmens savo lėšomis už nuolatinį Lietuvos gyventoją sumokėtą pajamų mokestį, jeigu tokius duomenis išmokas išmokėjęs asmuo yra pateikęs. Arba duomenys apie 2013 m. gautas pajamas, mokestį išskaičiuojančio asmens išskaičiuotą, savo ar kito asmens savo lėšomis už nuolatinį Lietuvos gyventoją sumokėtą pajamų mokestį gali būti įrašomi remiantis išmokas išmokėjusių asmenų gyventojams išduotomis pažymomis apie gyventojams išmokėtas išmokas, išskaičiuotą pajamų mokestį, gyventojų turimomis sutartimis ar kitais dokumentais bei jam žinoma informacija.

Pajamas deklaravusiems gyventojams ne vėliau kaip per 15 darbo dienų turi būti išduodami Vyriausiosios rinkimų komisijos 2012 m. balandžio 17 d. sprendimu Nr. Sp-40 patvirtintos formos Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos pagrindinių duomenų išrašai (toliau - GPM308 formos pagrindinių duomenų išrašai). Dėl šio išrašo, taip pat turto

deklaracijos išrašo gavimo gyventojas gali kreiptis į bet kurią apskrities valstybinę mokesčių inspekciją.

Gyventojui, patikslinusiame mokesčių administratoriui pateiktą 2013 m. mokestinio laikotarpio pajamų deklaraciją po GPM308 formos pagrindinių duomenų išrašo išdavimo, turi būti išduodamas patikslintas GPM308 formos pagrindinių duomenų išrašas, pateiktinas Vyriausiajai rinkimų komisijai.

7. Kodėl savarankišką politinės kampanijos dalyvį paremti ketinančiam gyventojui svarbu deklaruoti pajamas ir kaip jos susijusios su teikiama auka?

Aukų dydžiai, jų suteikimo tvarka aptarta Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme.

Šiame įstatyme nustatyta, kad bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų.

Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos mažos aukos (40 litų neviršijanti piniginių fizinio asmens aukų suma, per politinę kampaniją suteikta vienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui).

Įstatymo reikalavimų neatitinkančios aukos nepriimamos.

Taigi deklaruoti visas (žr. 8 punktą) metines pajamas yra svarbu, nes pagal gautų pajamų lygį yra sprendžiama, ar gyventojas teikiama auka yra priimtina.

8. Kaip deklaruoti pajamas auką savarankiškam politinės kampanijos dalyviui ketinantiems suteikti nuolatiniam Lietuvos gyventojams?

Metinės gyventojas (šeimos) turto deklaracijos formoje pajamoms įrašyti yra skirtas FR0001P priedas „Gautos pajamos“. Jame turi būti deklaruojamos kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais ketinama suteikti auką, visos metinės pajamos.

Tačiau nuolatiniam Lietuvos gyventojams, kurie privalo deklaruoti turtą pagal GTDĮ, yra nustatyta pareiga deklaruoti praėjusių kalendorinių metų metines pajamas ir pajamų mokestį iki kitų metų gegužės 1 d. pagal GPMĮ. Vadinasi, nuolatiniam Lietuvos gyventojams, aukojantiems savarankiškam politinės kampanijos dalyviui, ir jų šeimų nariams nustatyta pareiga tų pačių kalendorinių metų pajamas deklaruoti du kartus: 1) Metinės gyventojas (šeimos) turto deklaracijos FR0001 formoje ir 2) Metinės pajamų deklaracijos GPM308 (02 versijos) formoje.

Siekdama supaprastinti pajamų deklaravimą, VMI prie FM nustatė, kad:

1) auką teikiančiam nuolatiniam Lietuvos gyventojui (šeimos nariui) nereikės papildomai teikti Metinės pajamų deklaracijos (GPM308 formos), jeigu jis tų metų pajamas bus deklaravęs Metinėje gyventojas (šeimos) turto deklaracijoje (FR0001P priede), tačiau tik tuo atveju, jeigu pareiga deklaruoti pajamas neatsiranda ir dėl kitų priežasčių. Jeigu nuolatiniam Lietuvos gyventojui pajamas privalo deklaruoti ir dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, dėl savo ar sutuoktinio eiti pareigų, būtinumo sumokėti pajamų mokestį, vykdytos individualios veiklos ir pan.), tai Metinės pajamų deklaracijos GPM308 forma turi būti pateikta, nesvarbu, kad pajamas jis jau bus nurodęs FR0001 formoje;

2) jeigu savarankiškam politinės kampanijos dalyviui aukojantys nuolatiniai Lietuvos gyventojai ir jų šeimų nariai dėl eiti pareigų ar kitų priežasčių pajamas ir pajamų mokestį bus deklaravę 2013 m. mokestinio laikotarpio Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formoje anksčiau kaip prieš 10 darbo dienų iki aukos suteikimo, tai jiems pajamų deklaruoti dar kartą (šį kartą - Metinės gyventojas (šeimos) turto deklaracijos FR0001P priede) nereikės.

Atkreipiame dėmesį, kad Metinė pajamų deklaracijos GPM308 forma, visų pirma, yra skirta deklaruoti bei apskaičiuoti pajamų mokestį, kurio dydžiui neturi įtakos neapmokestinamosios pajamos, todėl mokesčių administratorius yra nustatęs, kad tam tikrų rūšių ir (ar) dydžių neapmokestinamosios pajamos GPM308 formoje gali būti nenurodomos. Tačiau teikiamos aukos priėmimo ar nepriėmimo klausimas yra nustatomas pagal gyventojas deklaruotų pajamų lygį, todėl auką ketinantiems suteikti gyventojams, pildantiems GPM308 formą (02 versiją), rekomenduojama įrašyti ir neapmokestinamąsias nedeklaruojamas pajamas (pavyzdžiui, pensijas, stipendijas ir pan.).

9. Kaip deklaruoti pajamas auką savarankiškam politinės kampanijos dalyviui ketinantiems suteikti neanuolatiniam Lietuvos gyventojams?

Auką suteikti ketinantys neanuolatiniai Lietuvos gyventojai turtą ir pajamas deklaruoti privalo Metinės gyventojas (šeimos) turto deklaracijos FR0001 formoje. Duomenys apie praėjusį

mokestinį laikotarpį gautas metines pajamas ir sumokėtą (išskaičiuotą) pajamų mokestį (įskaitant nuo užsienio valstybėje gautų pajamų toje valstybėje sumokėtą pajamų mokestį ar jam tapatų mokestį) yra įrašomi šios deklaracijos FR0001P priede.

Viršininko pavaduotoja

Vilma Vildžiūnaitė

Virginija Trafimovienė, tel. (85) 2687 932

